

ילדים על הרצף האוטיסטי וחיית המחמד המשפחתית – סיוע בפיתוח אחריות ודאגה לאחרים

ד"ר רחל גילשטרומ (וינברגר), (2022 פ')

petsinfamily@gmail.com

אחד מהפוסטים הקודמים עסק בלימוד ערכי אחריות ודאגה בקרב ילדים על ידי טיפול בכלב המשפחתי. להורים לילדים על הרצף האוטיסטי, הסיוע בחיות כדי ללמד את ילדיהם עשוי להיות מאתגר הרבה יותר בגלל הקשיים המורכבים של הילדים בכל הקשור לקשר ותקשורת.

אולם בשונה ממפגשים אנושיים, המפגש עם חיות המחמד מעורר בקרב רבים מהילדים על הרצף האוטיסטי עניין רב ומשיכה אליהן.

ומתוך העניין והמשיכה, רבים מהם מפתחים רצון לקשר ולדאגה לחיות במשפחה,

מתוך תוצאות מחקר שערכתי עלה שילדים אלה יכולים להיות שותפים חשובים בטיפול בחיות המחמד, כשחלקם יוזמים – מתוך הרצון לקשר איתן – את הטיפול, ואחרים מקבלים את האחריות ביוזמת ובתיווך ההורים אך משקבלו על עצמם את התפקיד, הם עומדים בו בכבוד.

השותפות בטיפול באה לידי ביטוי בנחישות רבה להתגבר על קשיים – במיוחד קשיים חושיים – כדי לקחת אחריות ולדאוג לחיות.

בדוגמה הבאה, מתארת אם לילד על הרצף יוזמה של בנה לדאוג לחתולה על אף רגישות ניכרת לריחות (שיוצרת הגבלות במפגש עם מזון החיות, כלי האוכל, הפרשות או תרופות):

"הוא ילד שמאוד מאוד רגיש לריחות – ודיברנו איתו שיש דברים שלאט לאט הוא צריך לעשות, כמו לתת לה אוכל, לנקות לה את הארגז, הילד הזה לא יכול לשבת במסעדה, אבל הוא פותח את המכל של הבונזו נקרא לזה, והופך לה ונוגע בזה בידיים. שלא לדבר על הארגז, אם אני מנקה את הארגז אז הוא כועס כי זה התפקיד שלו, זו החתולה שלו" (גילשטרומ (וינברגר), 2022, עמ' 113).

היכולת להיקשר ולדאוג לחיות על אף הקשיים המורכבים תורמת מאוד לתפקוד הילדים ולקשר עם סביבתם האנושית. הצלחה זו מדגישה את ההשפעה המיטיבה של גידול חיות על ילדים על הרצף האוטיסטי ועל בני משפחותיהם.

מקור

גילשטרומ (וינברגר), ר' (2022). מקומן של חיות המחמד במשפחות עם ילד על הרצף האוטיסטי. הייעוץ החינוכי, כ"ג, 108-132.